

19—20 februari

Debatter m. m.

Tisdagen den 19 februari

Sid.

Interpellationer:

av herr Jacobsson, Gösta, om förlängning av tidsfristen för ianspråktagande av företags investeringsfonder för byggnadsarbeten	3
av fröken Nordström ang. biblioteksverksamheten vid de statliga sjukhusen	4
av herr Åkesson ang. samarbetet mellan statliga myndigheter och ortsbefolkningen vid nedläggning av järnväg, m. m.	5

Onsdagen den 20 februari

Anslag under första huvudtiteln:

Kungl. Maj:ts hovhållning	7
Hennes Kungl. Höghet Hertiginnan av Västerbotten	10
Hans Kungl. Höghet Hertigen av Halland	10
Om ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten	11
Interpellation av herr Lager ang. Aktiebolaget Statsgruvors brytning i Norberg	15

Samtliga avgjorda ärenden

Onsdagen den 20 februari

Statsutskottets utlåtande nr 1, ang. utgifterna för kungl. hov- och slottsstaterna	7
— nr 14, ang. för flera huvudtitlar gemensamma frågor	11

	Sid.
Statsutskottets utlåtande nr 15, om ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten	11
— nr 16, ang. utgifter å tilläggsstat II: justitiedepartementet	13
— nr 17, ang. utgifter å tilläggsstat II: utrikesdepartementet	13
— nr 18, ang. utgifter å tilläggsstat II: försvarsdepartementet	13
— nr 19, ang. utgifter å tilläggsstat II: socialdepartementet	13
— nr 20, ang. utgifter å tilläggsstat II: finansdepartementet	13
— nr 21, ang. utgifter å tilläggsstat II: ecklesiastikdepartementet ..	13
— nr 22, ang. utgifter å tilläggsstat II: handelsdepartementet	13
— nr 23, ang. utgifter å tilläggsstat II: inrikesdepartementet	13
— nr 24, ang. frågor om befrielse från ersättningskyldighet till kronan m. m.	14
— nr 25, ang. ersättning till Maj-Britt Nyström m. fl.	14
— nr 26, ang. försäljning av viss allmänna arvsfonden tillfallen fast egendom	14
Bevillningsutskottets betänkande nr 1, ang. det promilletal, varmed skogsvårdsavgiften för år 1963 skall utgå	14
— nr 2, ang. ändrad lydelse av 53 § 1 mom. kommunalskattelagen, m. m.	14
Andra lagutskottets utlåtande nr 1, ang. förordning med provisoriska bestämmelser rörande utbildningstiden för vissa värnpliktiga ..	14
Tredje lagutskottets utlåtande nr 1, ang. fortsatt giltighet av lagen om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet (jordförvärvslagen), m. m.	14
— nr 2, ang. ändring i folkbokföringsförordningen	14

Tisdagen den 19 februari

Kammaren sammanträdde kl. 16.00.

Herr *Gustafsson, Nils-Eric*, anmälde, att han åter infunnit sig vid riksdagen.

Justerades protokollen för den 12 och den 13 innevarande månad.

Anmäldes och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 53, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av avtal mellan Sverige och Österrike för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å kvarlåtenskap.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 32, angående riktlinjer för organisationen av folkbokförings- och uppbördsväsendet, m. m.

Föredrogs och bordlades ånyo statsutskottets utlåtanden nr 1 och 14—26, bevillningsutskottets betänkanden nr 1 och 2, andra lagutskottets utlåtande nr 1 samt tredje lagutskottets utlåtanden nr 1 och 2.

Anmäldes och bordlades följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 36, angående ökat stöd till föreläsning- och studiecirkelverksamhet m. m.; samt

nr 37, med förslag till namnlag m. m.

Interpellation om förlängning av tidsfristen för ianspråktagande av företags investeringsfonder för byggnadsarbeten

Herr **JACOBSSON, GÖSTA**, (h) erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! För att uppmuntra investeringsverksamheten inom det enskilda

näringslivet frisläpptes med stöd av 9 § 1 mom. i förordningen den 27 maj 1955 (nr 236) om investeringsfonder för konjunkturutjämning under senare delen av år 1962 investeringsfonder för byggnader inom ett stort antal företag. Detta innebar, att vederbörande företag medgavs att taga i anspråk av företaget avsatta medel till investeringsfond för rörelse och dessutom ägde att utfå motsvarande medelsandel från resp. företags konto för investering i riksbanken. Med anlitande av investeringsfonderna igångsattes därefter byggnadsarbeten inom näringslivet till ett beräknat sammanlagt belopp av inemot 1 miljard kronor. För enbart Malmöhus län rör sig hithörande investeringar om ca 120 miljoner kronor. I kungl. arbetsmarknadsstyrelsens rambeslut den 11 maj 1962 föreskrevs, att fonderna skulle få tagas i anspråk för kostnader, nedlagda högst under tiden fram t. o. m. den 30 april 1963, varjämte arbetena skulle utföras i enlighet med uppgjord tidsplan. Nämda villkor har jämväl intagits i de individuella tillståndsbesluten.

Till följd av den osedvanligt stränga vintern, vilken satte in redan under senare delen av nästlidne december månad, har emellertid ifrågavarande byggnadsarbeten icke kunnat fullföljas enligt de uppgjorda tidsplanerna. Byggnadsverksamheten har i betydande utsträckning kommit att ligga helt nere över hela landet. Förseningen till följd av vintern torde i många fall komma att uppgå till närmare två månader.

I detta läge har arbetsmarknadsstyrelsen fått emottaga ett stort antal förfrågningar om möjligheterna för vederbörande företag att erhålla förlängning av tidsperioden för färdigställande av de arbeten, för vilka investeringsfonderna må tagas i anspråk. Genom beslut den 25 januari 1963 har arbetsmarknadsstyrelsen emellertid uttalat, att ämbetsverket ej funne de uppkomna svårigheterna ut-

Interpellation ang. biblioteksverksamheten vid de statliga sjukhusen

göra skäl för en förlängning av fondbeslutet. Som motivering härför har angivits, att avsikten med tidsbegränsningen var att stimulera högsta möjliga sysselsättning under vintersäsongen men samtidigt också undvika en för stark belastning av byggnadsarbetsmarknaden under säsongen till våren och sommaren.

Ifrågavarande ställningstagande från arbetsmarknadsstyrelsens sida kommer att få besvärande konsekvenser för de berörda företagen. Ställningstagandet är märkligt sett mot bakgrunden därav att företagsamheten över praktiskt taget hela linjen visat en god beredskap och i enlighet med statsmakternas önskemål utan tidsutdräkt satt i gång med omfattande byggnadsarbeten, därmed bidragande till att hålla sysselsättningen uppe. Den givna förutsättningen har dock varit, att kostnaderna för arbetena i fråga skulle bestridas med anlitan av företagens investeringsfonder. Att arbetena icke kunnat fullföljas i enlighet med det uppgjorda tidsprogrammet beror på omständigheter, över vilka företagen icke råder. Den stränga vintern måste i denna del närmast betraktas som force majeure. Företagen måste emellertid, så snart väderleken det medger, i regel fullfölja de igångsatta arbetena, om inte merkostnader och förluster skall uppstå. Oavsett tidsbegränsningen för investeringsfonderna kommer alltså arbetskraft att tagas i anspråk även efter den 30 april. Kostnaderna för arbetena kvarstår därjämte. Arbetsmarknadsstyrelsens negativa beslut innebär ur företagens synpunkt i första hand, att förutsättningarna för dessas finansiella dispositioner rubbas och att företagen berövas möjlighet att anlita de egna investeringsfonderna och i stället måste söka sig andra finansieringsvägar. Därtill kommer att outnyttjade fondmedel kan komma att återföras till beskattning. Andra påföljder inträder jämväl. Förutom att dessa omständigheter för de enskilda företagen kan medföra svårigheter i fråga om finansieringen av de konkreta byggnadsföretagen, måste det minska företagens intresse för att i fortsättningen avsätta medel till investeringsfonder.

Under återropande av vad sålunda anförts hemställer jag om första kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för socialdepartementet framställa frågan, huruvida statsrådet med hänsyn till den av vintern vållade förseningen inom byggnadsverksamheten är beredd att vidtagna åtgärder för åstadkommande av en skälig förlängning av den utsatta tidsfristen för investeringsfondernas in-
språktagande.

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spörsmål finge framställas.

Interpellation ang. biblioteksverksamheten vid de statliga sjukhusen

Ordet lämnades på begäran till fröken **NORDSTRÖM** (fp), som yttrade:

Herr talman! För många patienter på sjukhus och andra vårdinstitutioner känns vistelsen ytterligare betungande därför att de inte har tillräckligt att sysselsätta sig med. Som ett led i en ändamålsenlig behandling är därför åtgärder som syftar till att möjliggöra fysisk och psykisk aktivitet viktiga.

En av de enklaste, värdefullaste och samtidigt billigaste metoderna att bereda patienterna den önskvärda sysselsättningen är att ge dem möjligheter till boklån. Sådana möjligheter finns i regel också vid de kommunala sjukhusen, ej minst på grund av det förtjänstfulla arbete som biblioteks konsulenter utfört. Efter hand har bokservicen blivit allt bättre och kan numera i allmänhet sägas vara tillfredsställande anordnad. Tyvärr finns inte alltid en motsvarande bokservice vid de statliga sjukhusen i brist på anslag och för biblioteksverksamheten utbildad personal. Samarbete mellan kommunerna, som är huvudmän för biblioteken, och staten, som är huvudman för vederbörande sjukhus, synes i allmänhet icke förekomma.

Den bristande bokservicen har på senare tid föranlett Stockholms stads kulturrotel att ta initiativ för att förse karolinska sjukhusets patienter med böcker

Interpellation ang. samarbetet mellan statliga myndigheter och ortsbefolkningen vid nedläggning av järnväg, m. m.

för läsning. Det borde emellertid åligga staten att alltid svara för kostnaderna för bokservice, liksom staten svarar för andra kostnader vid de statliga sjukhusen. Denna princip måste upprätthållas om det skall bli möjligt att ge sådan service åt patienter vid sjukhus, som ligger i kommuner, vilka inte har resurser att själva ta på sig en uppgift, som ej ingår bland deras skyldigheter. Samma statliga åtgärder synes påkallade för att åstadkomma en tillräckligt god biblioteksverksamhet vid de statliga mental-sjukhusen.

Medicinalstyrelsen föreslog i sina petita för budgetåret 1963/64 att 200 000 kronor årligen skulle ställas till förfogande för upprustning av de statliga sjukhusbiblioteken. I årets statsverksproposition, på s. 345 under femte huvudtiteln, meddelar departementschefen att han inte är beredd att tillstyrka medelsanvisning, eftersom förslag om sjukhusbibliotekens framtida handhavande först måste avvaktas. Vissa åtgärder bör enligt min uppfattning omedelbart kunna företagas, t. ex. samordning av sjukhusens bokservice med den kommunala biblioteksverksamheten, vilket inte torde behöva föranleda särskild medelsanvisning.

Under återopande av ovan anförd motivering hemställer jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för socialdepartementet ställa följande fråga:

Vill herr statsrådet medverka till att förhandlingar upptages med vederbörande kommunala huvudmän och till andra åtgärder i syfte att snarast möjligt förstärka biblioteksverksamheten vid de statliga sjukhusen?

Det sålunda begärda tillståndet lämnades av kammaren.

Interpellation ang. samarbetet mellan statliga myndigheter och ortsbefolkningen vid nedläggning av järnväg, m. m.

Herr ÅKESSON (fp) fick nu ordet och anförde:

Herr talman! Den utveckling som under senaste decennium skett på trafik-

området i vårt land har medfört att de kollektiva trafikmedlen har fått ekonomiska svårigheter. Nedläggningar av järnvägslinjer har framtingats och tåg- och busslägenheter indragits, vilket lett till en försämrad trafikservice för berörda bygder.

För närvarande pågår och har pågått trafikundersökningar på trafiksvaga bandelar. Dessa resulterar i regel i att persontrafiken på bandelen i fråga överföres till landsvägsbuss och att, i vissa fall, fraktgodstrafiken överföres till lastbil. I samband härmed nedlägges järnvägsdriften, och hela trafikapparaten fungerar sämre än tidigare i servicehänseende för den berörda bygden.

Ingen torde bestrida att trafikomläggningar är ofrånkomliga ur ekonomisk synvinkel. Det är å andra sidan givet att man inte generellt kan slopa trafiken på ekonomiskt svaga bansträckor. Det finns försvarspolitiska, ekonomiska eller sociala skäl för att en järnväg bör bibehållas. Likaledes kan investeringar vara motiverade i sådana bandelar som trots att de för närvarande ej är ekonomiskt bäriga dock måste utgöra grundstommen i det kollektiva trafiknätet. Det borde vara ett självklart allmänt intresse att trafikomläggningar, vilka berör befolkningen i en viss bygd, diskuteras i nära kontakt med företrädare för befolkningen och att då diskussionen inte endast begränsas till den bandel, vars nedläggande har aktualiserats, utan utsträcker sig att omfatta trafikförsörjningen inom ett större område. I vissa fall kan det vara befogat att se frågan om en nedläggning av en viss bandel mot bakgrunden av den kollektiva trafikförsörjningen i hela länet.

Kontakter med företrädare för den lokala befolkningen tas visserligen redan nu, men den redovisning som då förekommer från trafikmyndigheters sida, i allmänhet vederbörande distriktschef, begränsas i alltför hög grad till den aktuella bandelen, och något fylligt material för diskussion rörande den kollektiva trafikförsörjningen inom ett större område tillhandahålls i allmänhet inte. Ofta har man nog dessutom den känslan,

Interpellation ang. samarbetet mellan statliga myndigheter och ortsbefolkningen vid nedläggning av järnväg, m. m.

att de kontaktkonferenser som ordnas med företrädare för den lokala befolkningen i hög grad blir en ren pro forma-sak.

Den successiva omläggning av det kollektiva trafiknätet som för närvarande pågår borde således innefatta mera omsorgsfulla och ingående kontakter med den lokala befolkningen. Kontaktkonferenser borde förberedas och uppläggas så att en givande diskussion inte bara begränsas till att omfatta en viss lokal del utan avser ett större sammanhängande trafikområde. Sådana större trafikförsörjningsplaner bör också redovisas för berörda lokala myndigheter, vilka bör få tillfälle att inkomma med förslag till ändringar och synpunkter innan slutgiltigt beslut fattas av trafikmyndigheten om indragningar och trafikomläggningar.

Med hänvisning till det anförda får jag anhålla om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet få framställa följande fråga:

Vill herr statsrådet medverka till att kontakterna och samarbetet mellan statliga trafikmyndigheter och den lokala befolkningen inför planerade eller aktualiserade järnvägsnedläggningar eller andra omläggningar av kollektiv statlig trafik förstärkes enligt ovan föreslagna riktlinjer?

Även denna anhållan bifölls.

Anmälades och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 572, av herr *Bengtson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till lag om avveckling av fideikommiss m. m.;

nr 573, av herr *Nilsson, Ferdinand, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till lag om avveckling av fideikommiss m. m.;

nr 574, av herr *Schött m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till lag om avveckling av fideikommiss m. m.;

nr 575, av herr *Hanson, Per-Olof, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till lag om avveckling av fideikommiss m. m. och nr 26, med förslag till förordning om inkomstbeskattning av fideikommissbo, m. m.;

nr 576, av herrar *Kaijser* och *Sveningsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till lag om avveckling av fideikommiss m. m. och nr 26, med förslag till förordning om inkomstbeskattning av fideikommissbo, m. m.;

nr 577, av fröken *Ljungberg m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till lag om avveckling av fideikommiss m. m. och nr 26, med förslag till förordning om inkomstbeskattning av fideikommissbo, m. m.;

nr 578, av herr *Ohlsson, Ebbe*, och herr *Nilsson, Yngve*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till lag om avveckling av fideikommiss m. m. och nr 26, med förslag till förordning om inkomstbeskattning av fideikommissbo, m. m.; samt

nr 579, av herr *Ohlsson, Ebbe*, och herr *Enarsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 26, med förslag till förordning om inkomstbeskattning av fideikommissbo, m. m.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 16.19.

In fidem

K.-G. Lindelöw

Onsdagen den 20 februari

Kammaren sammanträdde kl. 14.00.

Herr TALMANNEN yttrade:

Efter samråd med andra kammarens talman ber jag att få meddela att arbetsplenium nästa onsdag, den 27 februari, kommer att taga sin början kl. 14.00.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 36, angående ökat stöd till föreläsnings- och studiecirkelverksamhet m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 37, med förslag till namnlag m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott motionerna nr 572—574.

Vid föredragning av motionerna nr 575—578 hänvisades desamma, såvitt de avsåge propositionen nr 5, till behandling av lagutskott och, i vad de gällde propositionen nr 26, till bevillningsutskottet.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet motionen nr 579.

Föredrogs ånyo och företogs punktvis till avgörande statsutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1963/64 för kungl. hov- och slottsstaterna jämte i ämnet väckta motioner.

De av Kungl. Maj:t för budgetåret 1963/64 föreslagna anslagen under första huvudtiteln hade upptagits till ett sammanlagt belopp av 5 499 000 kronor, vil-

ket innebar en ökning i jämförelse med det för innevarande budgetår under huvudtiteln anvisade beloppet med 582 000 kronor.

Punkten 1

Anslag till Kungl. Maj:ts hovhållning

Kungl. Maj:t hade föreslagit riksdagen att till Kungl. Maj:ts hovhållning för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 2 575 000 kronor.

I förevarande sammanhang hade utskottet till behandling förehått

dels en inom första kammaren av herr Söderberg väckt motion (I: 103),

dels ock en inom andra kammaren av herr Nilsson i Gävle *m. fl.* väckt motion (II: 227).

I motionen I: 103 hade, såvitt nu var i fråga, hemställts, att riksdagen måtte för budgetåret 1963/64 anvisa till Kungl. Maj:ts hovhållning ett anslag av 2 300 000 kronor.

Utskottet hade i den nu föredragna punkten på anförda skäl hemställt, att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 103 och II: 227, såvitt nu vore i fråga, till Kungl. Maj:ts hovhållning för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 2 575 000 kronor.

Herr talmannen anförde, att överläggningen vid förevarande punkt finge beröra jämväl övriga punkter i utlåtandet.

Herr SÖDERBERG (s):

Herr talman! I detta ärende har jag i en motion yrkat avslag på Kungl. Maj:ts förslag om ökat anslag till Hans Majestät Konungens hovhållning, och jag gör mig kanske därmed skyldig till dubbelt majestätsbrott med alla risker det kan innebära. Än är det väl ingen som blivit fälld för någon sådan förbrytelse här i

Anslag till Kungl. Maj:ts hovhållning

landet, åtminstone inte på länge, och därför tar jag den risken.

Först måste jag emellertid konstatera att jag är något tveksam om var de 5,5 miljonerna kommer att hamna. I rubriken till punkt 1 står det »Kungl. Maj:ts hovhållning». Med Kungl. Maj:t brukar i vedertaget språkbruk avses regeringen. För att stå på säker mark har jag slagit upp Nordisk familjebok, varur jag ber att få citera följande: »Kunglig majestät betecknar i svensk rätt de statens högsta organ, som besluta i konungens namn, vare sig med eller utan konungens personliga medverkan. Man skiljer mellan K. M:t i statsrådet, i kommandokonselj, i Högsta domstolen, i Regeringsrätten, i ordenskapitlet o. s. v.»

Därför måste jag, herr talman, fråga: Nöjer sig inte herr statsministern med Harpsund, utan ämnar han även ta de kungliga slotten i besittning för sig och sina regeringskolleger?

Inte mig emot. Vi västmanlänningar ser gärna att exempelvis Strömsholms slott slipper stå öde och tomt och åter kommer till användning. Vi undrar bara: Blir det hans excellens utrikesministern eller finansministern som kommer att göra oss den äran? Eftersom högerns ledamöter i första avdelningen och statsutskottet med sedvanlig entusiasm ställt sig bakom den kraftiga anslagsökningen på första huvudtiteln, utgår jag emellertid ifrån att den alltfört gäller Hans Majestät personligen och inte hans regering.

Är anslagsökningen för den skull befogad? Som motiv anföres de anställdas ökade löner. En del av personalen har fackligt organiserat sig i Landsorganisationen och tillhör numera Statstjänarkartellen. Ingen bestrider personalens rätt till rimliga löner. Enligt tidningen »Statsanställd» är den kollektivavtalsanställda slottspersonalens antal 76. Hur många hovfunktionärer det i övrigt finns får vi kanske småningom besked om när de organiserar sig i TCO och SACO. För närvarande kommer antalet inte riksdagen vid, och det ingår inte i det informationsmaterial som ställts till utskottets förfogande. Antalet anställda är veder-

börandes ensak. Riksdagen har bara att attestera räkningen. När nu civildepartementet kopplats in på löneförhandlingar även på detta område, borde det vara naturligt att man får inflytande också på personalstaternas utseende.

Omkring en enda familj rör sig alltså en tjänstestab om 76 kollektivanställda plus en för riksdagen oräknelig mängd högre hovfunktionärer.

Är det någon som betvivlar att det finns lysande möjligheter att genom rationaliseringar bringa lönestaten i balans utan tillmötesgående av kravet på anslagshöjning? Sakkunskap kommer snart att stå till förfogande inom slotts-förvaltningen. Från Domnarfvets jernverk hämtas direktör Wohlfahrt till befattningen som ståthållare. Han bör känna till en hel del om rationaliseringsverksamhet. Räcker inte den sakkunskapen till, är jag övertygad om att dr Wallenberg än en gång uppträder som rådgivande ängel och ställer Aseadirektören Curt Nicolin till förfogande.

Jag ber att få fästa kammarens uppmärksamhet på att statsutskottets skrivning innebär att en ny princip spikas i fråga om dessa anslag. Ett indexsystem konstrueras, knutet till löne- och pensionskostnader jämte förskjutningar i den allmänna prisnivån. Såvitt jag förstår måste detta innebära — om riksdagen godtar utskottsutlåtandet — att vi varje år får vara beredda på en uppskrivning av första huvudtiteln. Någon hänsyn till kungahusets privilegierade ställning i skattehänseende tar man inte, varför en nära 12-procentig förhöjning utan vidare accepteras.

Är nu, herr talman, den halva miljonen här är fråga om något att spilla ord på? Vad spelar den för roll i den stora miljardbudgeten?

Under kommande dagar måste vi arbetsplenum efter arbetsplenum — många gånger under starkt beklagande — avslå mycket välmotiverade framställningar om ökade eller nya anslag av olika slag av det skälet att våra ekonomiska resurser inte räcker till. Våra kulturarbetare får i många fall leva på svältgränsen. Våra forskare måste arbeta med otill-

räckliga resurser. På det sociala fältet finns det många hål som behöver stoppas till, men där man bl. a. av ekonomiska skäl måste hålla igen. På dessa och många andra områden skulle den halva miljon det i dag är fråga om fylla en långt bättre uppgift. Att satsa pengarna på en otidsenlig institution, som sakta men säkert håller på att vittra sönder inifrån, måste jag anse vara oklokt och meningslöst.

Därför, herr talman, kommer jag att yrka bifall till min motion nr 103 i denna kammare, vilket innebär avslag på Kungl. Maj:ts yrkande om anslagshöjning och bibehållande av samtliga anslag under första huvudtiteln på samma nivå som under innevarande budgetår.

Häri instämde herr *Lager* (k).

Herr andre vice talmannen **IVAR JOHANSSON** (cp):

Herr talman! Jag tänker inte ta upp någon debatt i denna fråga. Jag vill endast konstatera att årets statsverksproposition som vanligt företer ökning på de olika huvudtitlarnas anslag. Främst är väl detta beroende på de automatiska utgiftsökningar som är ofrånkomliga och i stegrad grad påverkar löne- och pensionskostnader samt prisstegringar.

Helt naturligt kan inte heller första huvudtiteln undgå att röna inflytande av detta förhållande. Men det är dock den skillnaden att det särskilt i de tre första punkterna i detta utlåtande inte skett någon stegring — vad det gäller första punkten sedan 1960/61 samt vad det gäller andra och tredje punkterna sedan 1957/58. Det är därför som utskottet bl. a. framhåller att man vid granskningen av föreliggande huvudtitel funnit de föreslagna anslagen stå, såväl principiellt som beräkningsmässigt, i huvudsaklig överensstämmelse med vad statsmakterna beslutat för statsförvaltningen i allmänhet, då det gällt kompensation till de anställda för löne-, pensions- och prisstegringar.

Helt naturligt — och det har ju ingen bestritt — bör den personal som är anställd vid hovet också komma i åtnju-

Anslag till Kungl. Maj:ts hovhållning
tande av den allmänna standardstegring som andra i statsförvaltningen anställda kommer i åtnjutande av.

För övrigt är vårt kungahus' medlemmar inga privatpersoner. De varken kan eller får leva privatmannens rofyllda liv. De har stora representativa uppgifter, som inte går att komma ifrån, och helt naturligt måste dessa uppgifter med den ställning de kungliga har bli kostsamma. Det är ofrånkomligt. Jag tror, att vi alla kan vara överens om att de representativa plikter som vårt kungahus' olika medlemmar sköter, handhas på ett sådant sätt att det skapar sympati och aktning i alla folkgrupper. Detta har också säkerligen givit vårt land en värdefull goodwill i många avseenden både inåt och utåt. Jag tror inte att vi i något avseende är oense på denna synpunkt.

Detta utlåtande innefattar inte bara punkterna 1, 2 och 3. Här finns ju också andra punkter, såsom underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungliga slotten. Staten har stora och ytterst värdefulla samlingar och fastigheter. Och helt naturligt måste man därför anslå tillräckliga medel så att de kan vårdas och överlämnas till framtiden i samma skick som den nuvarande generationen har sett dem i. Så måste ju också punkten om polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet m. m. få sitt så att det hela kan fungera tillfredsställande.

Med detta, herr talman, vill jag bara säga att statsutskottet inte har funnit något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag i ärendet. Jag kommer därför, herr talman, att hemställa om bifall till alla punkter i föreliggande utlåtande.

Sedan överläggningen ansetts härmed slutad, gjorde herr talmannen jämlikt därunder förekomna yrkanden propositioner, först på bifall till vad utskottet i den nu ifrågakvarande punkten hemställt samt vidare på bifall till motionen I: 103, såvitt nu vore i fråga; och förklarade herr talmannen, efter att hava upprepat propositionen på bifall till utskottets hemställan, sig finna denna proposition vara med övervägande ja besvarad.

**Anslag till Hennes Kungl. Höghet Hertiginnan av Västerbotten
Anslag till Hans Kungl. Höghet Hertigen av Halland**

Herr *Söderberg* begärde votering, i anledning varav uppsattes samt efter given varsel upplästes och godkändes en så lydande omröstningsproposition:

Den, som bifaller vad statsutskottet hemställt i sitt utlåtande nr 1 punkten 1, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, bifalles motionen I: 103, såvitt nu är i fråga.

Sedan kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen ånyo upplästes, verkställdes till en början omröstning genom upprensning. Herr talmannen förklarade, att enligt hans uppfattning flertalet röstat för ja-propositionen.

Då emellertid herr *Söderberg* begärde rösträkning, verkställdes nu votering medelst omröstningsapparat; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 104;

Nej — 10.

Därjämte hade 8 ledamöter tillkännagivit, att de avstode från att rösta.

Herr andre vice talmannen *Ivar Johansson* anmälde, att han vid den nu företagna voteringen avsett att rösta ja men av misstag nedtryckt båda voteringsknapparna.

Punkten 2

Anslag till Hennes Kungl. Höghet Hertiginnan av Västerbotten

I denna punkt hade utskottet hemställt, att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts i ämnet framlagda förslag samt med avslag å motionerna I: 103, av herr *Söderberg*, och II: 227, av herr *Nilsson* i Gävle m. fl., såvitt nu vore i fråga, till Hennes Kungl. Höghet Hertiginnan av Västerbotten för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 190 000 kronor.

I motionen I: 103 hade, såvitt nu vore i fråga, hemställts, att riksdagen måtte för budgetåret 1963/64 anvisa till Hennes Kungl. Höghet Hertiginnan av Västerbotten ett anslag av 150 000 kronor.

Herr **SÖDERBERG** (s):

Herr talman! Jag hemställer om bifall till motion nr I: 103.

Herr andre vice talmannen **IVAR JOHANSSON** (cp):

Herr talman! Jag yrkar bifall till utskottets hemställan.

Efter det överläggningen förklarats härmed slutad, gjordes enligt därunder förekomna yrkanden propositioner, först på bifall till vad utskottet i den nu föredragna punkten hemställt samt vidare på bifall till motionen I: 103, såvitt nu vore i fråga; och förklarades den förra propositionen, som upprepades, vara med övervägande ja besvarad.

Punkten 3

Anslag till Hans Kungl. Höghet Hertigen av Halland

I förevarande punkt hade utskottet hemställt, att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts i ämnet framlagda förslag samt med avslag å motionerna I: 103, av herr *Söderberg*, och II: 227, av herr *Nilsson* i Gävle m. fl., såvitt nu vore i fråga, till Hans Kungl. Höghet Hertigen av Halland för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 125 000 kronor.

I motionen I: 103 hade, såvitt nu vore i fråga, anhållits, att riksdagen måtte för budgetåret 1963/64 anvisa till Hans Kungl. Höghet Hertigen av Halland ett anslag av 100 000 kronor.

Herr **SÖDERBERG** (s):

Herr talman! Jag hemställer om bifall till motion nr I: 103.

Herr andre vice talmannen **IVAR JOHANSSON** (cp):

Herr talman! Jag yrkar bifall till utskottets hemställan.

Om ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten

Överläggningen ansågs härmed slutad, varefter i enlighet med därunder framkomna yrkanden gjordes propositioner, först på bifall till utskottets hemställan samt vidare på bifall till motionen I: 103, såvitt nu vore i fråga; och förklarades den förra propositionen, vilken förnyades, vara med övervägande ja besvarad.

Punkterna 4—6

Vad utskottet hemställt bifölls.

Vid förnyad föredragning av statsutskottets utlåtande nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen behandlade för flera huvudtitlar gemensamma frågor jämte en i ämnet väckt motion, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Om ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten

Föredrogs ånyo statsutskottets utlåtande nr 15, i anledning av väckta motioner om ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Sveiningsson* (I: 509) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Magnusson* i Borås och *Nordgren* (II: 616), hade hemställts, *dels* att riksdagen måtte med avslag på Kungl. Maj:ts proposition nr 1, såvitt här vore i fråga, ur budgeten avföra samtliga de anslagsposter, som funnes upptagna i en vid motionerna fogad bilaga 1; *dels* att riksdagen måtte, med ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, såvitt här vore i fråga, besluta, att samtliga de anslag som funnes upptagna i en vid motionerna fogad bilaga 2 skulle vara obetecknade samt minskas med vartdera en tiondedel av det föreslagna anslagsbeloppet; *dels* att anslag till Omkostnader hos diverse myndigheter måtte beräknas till vissa angivna belopp under andra, tredje, femte—åttonde och tionde—tolfte huvudtitlarna; *dels* att reservationsanslag till Diverse utgifter måtte beräknas till vissa angivna belopp under andra, tredje, femte—åttonde och

tionde—tolfte huvudtitlarna; *dels* att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att under de avförda anslagen föreliggande medelsbehov måtte i mån av medelstillgång tillgodoses inom ramen för varje huvudtitels här ifrågasvarande anslag; *dels* att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådan ändring av de administrativa reglerna beträffande omkostnadsanslag, att dessa såsom maximerade totalbelopp utan bindande specificering ställdes till vederbörande myndigheters förfogande; *dels* ock att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla, att vid varje budgetårs slut till riksdagen måtte lämnas en redovisning för användningen under förflutna budgetår av anslagen till Diverse utgifter och till Omkostnader hos diverse myndigheter.

Utskottet hade i det nu föreliggande utlåtandet på åberopade grunder hemställt, att motionerna I: 509 och II: 616 icke måtte av riksdagen bifallas.

Reservation hade avgivits av fröken *Andersson*, herrar *Åkerlund* och *Nilsson* i Göingegården samt fröken *Karlsson*, vilka ansett, att utskottets yttrande bort i viss angiven del erhålla den lydelse, reservationen visade, samt att utskottet bort hemställa, att riksdagen måtte, i anledning av motionerna I: 509 och II: 616,

1) godkänna i motionerna förordad överflyttning av medel från sak- och bidragsanslag till anslag till Diverse utgifter respektive Omkostnader hos diverse myndigheter, vilken överflyttning beräknades medgiva en total minskning av medelsbehovet med omkring 10 procent;

2) godkänna i motionerna förordad ändring beträffande vissa angivna större omkostnadsanslag, vilken ändring beräknades medgiva en total minskning av medelsbehovet med omkring 10 procent;

3) hos Kungl. Maj:t hemställa, att efter utgången av varje budgetår måtte till riksdagen lämnas en redovisning för användningen under budgetåret av de i motionerna föreslagna anslagen till Diverse utgifter respektive Omkostnader hos diverse myndigheter.

Om ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten

Herr SVENINGSSON (h):

Herr talman! Till statsutskottets utlåtande nr 15 med redovisning av en motion med förslag till annan ordning för vissa anslags beviljande under olika huvudtitlar finns fogad en reservation av högerns representanter i utskottet. Det förhåller sig så att båda reservationerna från denna kammare tyvärr är förhindrade att deltaga i dagens sammanträde. Fröken Andersson är delegat vid Nordiska rådets sammanträde i Oslo, och herr Åkerlund är av annan orsak förhindrad. Då jag avgivit förevarande motion i denna kammare, vill jag därför med några ord yrka bifall till reservationernas förslag.

Om den fråga som behandlas i detta utskottsutlåtande kan sägas, liksom i så många andra sammanhang här i kammaren, att den är en gammal bekant. Jag måste erkänna att jag för min del inte har någon möjlighet att tillfoga några nya synpunkter till vad som redan har anförts i denna fråga under årens lopp. De synpunkter som tidigare framlagts från högerhåll är emellertid inte av detta skäl mindre värdefulla eller av mindre betydelse.

Redan år 1958 lades för första gången fram detta högerpartiets förslag om att man borde sammanföra vissa mindre anslag till ett större. Det skulle, som reservationerna framhåller, vara rationellt, och härigenom skulle det samtidigt också kunna bli möjligt att göra en inte alltför obetydlig besparing. I föreliggande motioner har framhållits, vilket måste vara riktigt, dels att anslagsposterna ökat väsentligt, dels att det för de olika budgetutskotten blivit allt svårare att bedöma och väga de olika utgiftsbehoven mot varandra. Vidare har det framhållits att det blivit allt svårare att bedöma i vad mån olika utgiftsbeslut medför automatiska utgiftstegringar. Vi kan väl vara överens om att riksdagen vid åtskilliga tillfällen fattat beslut utan att ledamöterna riktigt har kunnat bedöma konsekvenserna av beslutet för framtiden.

Jag är väl medveten om att jag aldrig har tillhört något budgetbehandlande utskott här i riksdagen. Även om jag så-

ledes fullständigt är lekman på detta område, vill jag hävda att det måste vara ytterst svårt för statsutskottet och jordbruksutskottet att få ett riktigt grepp om dessa många små anslag och göra en riktig avvägning de olika intressena emellan. Det måste vara riktigt, som här har avsetts, att ställa ett större anslag till förfogande för Kungl. Maj:t och ämbetsverken, som har det verkliga ansvaret för användningen av pengarna.

Att budgetbehandlingen här i riksdagen inte är som den borde vara och att det är svårt att få en enhetlig överblick över budgetarbetet har riksdagen vid andra tillfällen och i andra sammanhang varit enig om. Här kan bara erinras om det ärende om en mer enhetlig budgetbehandling, som avgjordes vid den senaste höstriksdagen efter förslag från konstitutionsutskottet. Vid det tillfället var man i riksdagen mycket enig i sin uppfattning. Meningsskiljaktigheten var endast den att majoriteten ansåg att vi borde vänta med att göra någon förändring till dess författningsutredningens förslag föreligger. Av allt att döma torde det inte dröja så länge förrän vi blir i tillfälle att ta del av denna utrednings förslag.

Det bör kanske upprepas att vår mening inte alls är att riksdagen skall avhända sig sin rätt att fatta beslut, utan det hela gäller bara en praktisk och rationell åtgärd.

Nu har statsutskottet för sin del gjort ett mycket kort uttalande och bara hänvisat till de avslagsbeslut som fattats tidigare år samt till att inga nya skäl har anförts till stöd för de framförda yrkandena. Av denna orsak vill jag, utöver vad jag här har sagt, hänvisa till de föreliggande motionerna och även till de uttalanden som gjorts i debatten i detta ärende under tidigare år. Jag vill också stryka under att detta är en betydelsefull fråga och att som reservationerna här har anförts det är goda skäl som talar för den omläggning av driftbudgeten som här föreslås.

Jag ber, herr talman, att få yrka bifall till reservationen av fröken Andersson m. fl.

Om ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten

Herr BOMAN (fp):

Herr talman! Denna fråga har varit föremål för behandling vid såväl 1960, 1961 som 1962 års riksdagar. Inga nya skäl har framförts i de motioner som nu föreligger till behandling. Därför hänvisar utskottet till riksdagens tidigare ställningstagande. De föreliggande motionerna skulle innebära en ändring av statsverkspropositionen beträffande flera huvudtitlar i förening med ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten, och i samband härmed föreslås minskning av de för vissa ändamål av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsbeloppen.

Herr Sveningsson nämnde att vi snart får ett utlåtande från författningsutredningen. Det är ytterligare ett skäl till att jag ber att få yrka bifall till utskottets hemställan.

Sedan överläggningen ansetts härmed slutad, gjordes enligt därunder förekomna yrkanden propositioner, först på bifall till vad utskottet i det nu ifrågavarande utlåtandet hemställt samt vidare på antagande av det förslag, som innefattades i den vid utlåtandet avgivna reservationen; och förklarades den förra propositionen, som upprepades, vara med övervägande ja besvarad.

Föredrogs ånyo och företogs punktvis till avgörande statsutskottets utlåtanden:

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser justitiedepartementets verksamhetsområde;

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser utrikesdepartementets verksamhetsområde;

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser försvarsdepartementets verksamhetsområde; och

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/

63, i vad propositionen avser socialdepartementets verksamhetsområde.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Föredrogs ånyo och företogs punktvis till avgörande statsutskottets utlåtande nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser finansdepartementets verksamhetsområde.

Punkten 1

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 2

Lades till handlingarna.

Punkten 3

Utskottets hemställan bifölls.

Föredrogs ånyo och företogs punktvis till avgörande statsutskottets utlåtande nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde.

Punkten 1

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 2

Lades till handlingarna.

Vid förnyad föredragning av statsutskottets utlåtande nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser handelsdepartementets verksamhetsområde, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Föredrogs ånyo och företogs punktvis till avgörande statsutskottets utlåtande nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser inrikesdepartementets verksamhetsområde.

Punkten 1

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 2

Lades till handlingarna.

Föredrogos ånyo statsutskottets utlåtanden:

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående frågor om befrielse från ersättningsskyldighet till kronan m. m.;

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till Maj-Britt Nyström m. fl.; och

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss allmänna arvsfonden tillfallen fast egendom,

varvid utlåtandena nr 24 och 25 företogs punktvis till avgörande.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Föredrogos ånyo bevillningsutskottets betänkanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, såvitt propositionen angår det promilletal, varmed skogsvårdsavgiften för år 1963 skall utgå; och

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 53 § 1 mom. kommunalskatte-lagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Vid förnyad föredragning av andra lagutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förslag till förordning med provisoriska bestämmelser rörande utbildningstiden för vissa värnpliktiga, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Föredrogos ånyo tredje lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående

fortsatt giltighet av lagen den 3 juni 1955 (nr 272) om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet (jordförvärvslagen) jämte i anledning av propositionen väckta motioner, dels och motioner om åtgärder till befrämjande av jordbrukets rationalisering; samt

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i folkbokföringsförordningen den 28 juni 1946 (nr 469).

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Anmälades statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1963/64 för kungl. hov- och slottsstaterna;

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen behandlade för flera huvudtitlar gemensamma frågor jämte en i ämnet väckt motion;

nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser justitiedepartementets verksamhetsområde;

nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser utrikesdepartementets verksamhetsområde;

nr 58, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser försvarsdepartementets verksamhetsområde;

nr 59, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser socialdepartementets verksamhetsområde;

nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser finansdepartementets verksamhetsområde;

nr 61, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/

Interpellation ang. Aktiebolaget Statsgruvors brytning i Norberg

63, i vad propositionen avser ocklesiastikdepartementets verksamhetsområde;

nr 62, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser handelsdepartementets verksamhetsområde;

nr 63, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser inrikesdepartementets verksamhetsområde;

nr 64, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående frågor om befrielse från ersättningsskyldighet till kronan m. m.;

nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till Maj-Britt Nyström m. fl.; och

nr 66, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss allmänna arvsfonden tillfallen fast egen-
dom.

Skrivelseförslagen godkändes under förutsättning beträffande vart och ett av dem, att andra kammaren i avseende å motsvarande utskottsutlåtande fattade samma beslut som första kammaren.

Anmäldes och bordlades Kungl. Maj:ts till kammaren överlämnade proposition nr 39, med förslag till lag om allmänt kriminalregister m. m.

Anmäldes och bordlades en av bankotskottet jämlikt § 21 riksdagsstadgan gjord anmälan, att till utskottet från fullmäktige i riksbanken inkommit framställning angående Tumba pappersbruks framtida ställning.

Interpellation ang. Aktiebolaget Statsgruvors brytning i Norberg

Herr LAGER (k) erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Under föregående år vidtogs omfattande permitteringar vid Norbergsgruvan, tillhörande det helstatliga företaget AB Statsgruvor. Nu cirkulerar rykten om att företaget står i begrepp att helt upphöra med brytning i gruvan. Anledningen därtill anges vara att malmen i gruvan till största delen inte är brytvärd. Huruvida detta är riktigt eller inte kan jag inte bedöma.

De ledande inom AB Statsgruvor tycks ha varit mycket villrådiga. År 1957 anmodade företagsledningen de kommunala myndigheterna i Norberg att intensifiera bostadsbygget därför att AB Statsgruvor avsåg att utvidga driften. De kommunala myndigheterna följde uppmaningen så långt det stod i deras förmåga. Nu — bara några år senare — går utvecklingen i den motsatta riktningen. Av gruvans personal återstår endast 39 gruvarbetare. Det dubbla antalet har permitterats. Antalet tjänstemän har däremot hållits konstant.

Vid permitteringarna har ingen ersättning lämnats från bolagets sida för den karensvecka som gäller innan arbetslöshetsförsäkringen träder till. Över huvud taget förefaller det som om företagsledningen inte tar nödig hänsyn till arbetarna. Sålunda företogs strax före jul 1962 en endagspermittering, utan att ersättning för den förlorade arbetsinkomsten utgick.

Enligt uppgifter som jag erhållit har ett mycket dyrbart experimenterande med en ny anrikningsslagmetod förekommit vid Norbergsgruvan. Metoden visade sig vara olämplig. Detta upptäcktes emellertid först sedan uppskattningsvis 75 000 ton malm anrikats enligt den nya metoden, en kvantitet som överstiger ett års produktion i gruvan. Det förefaller som om metodens användbarhet skulle ha kunnat bedömas på ett tidigare stadium.

Med stöd av vad jag sålunda anfört anhåller jag att till statsrådet och chefen för handelsdepartementet få ställa följande fråga:

Är det statsrådet bekant om AB Statsgruvor har några planer för Norbergs-

Interpellation ang. Aktiebolaget Statsgruvors brytning i Norberg

gruvans framtid och om sådana planer
finns vari består de?

Justerades protokollsutdrag för denna
dag, varefter kammarens sammanträde
avslutades kl. 14.54.

På gjord proposition medgav kamma-
ren, att ifrågavarande spörsmål finge
framställas.

In fidem

K.-G. Lindelöw